

TRACTATUS QVARTVS

De Syrupis, Melleis, Rob, Conseruis,
Lohoch, Tabellis, Gelatinis,
& Conditis.

IN hoc tractatu non seruatur ordo Alphabeti-
cus, vt in quibusdam Antidotarijs factum est,
in quibus omnia promiscuè permiscuntur: ve-
rum in hoc primò describuntur Syrupi, qui verè,
Æstate, & Autumno parari possunt; postmodum
recensentur Syrupi, qui in hyeme, & omni quoque
tempore parari solent.

Et in confectiõne Syruporum, hoc in primis
obseruandum venit, vt ea quæ sunt durioris sub-
stantiæ, longiore coctione opus habeant, quam
alia quæ sunt tenuioris; Nam Radices, Semina,
Cortices lignorum, mediocriter comminutæ, &
similia crassioris substantiæ Primo loco bulliant,
deinde quæ rarioris, & tenuioris materiæ existunt;
vt fructus, folia, multa que alia simplicia; flores
verò & herbarum comæ, alia que imbecillia, vltimò
cocturæ iniiciantur.

Verum semina lini, Cydoniorum, Fœnugræci,
gummi Tragacanthum, Arabicum, & talia, quæ
visci-

visciditatem, & mucorem de se præbent, vel in fine decoctionis immittantur, vel (quod magis approbatur) in laxo panno lineo ligata filo appensa incoquantur, id nisi fiat, decoctum redditur tam viscosum, ut ægerrimè transcolari possit.

Quando Syrupus aliquis conficitur ex succo & saccharo, tunc primo saccharum clarificabitur, & coquetur ferè ad iustam consistentiam; tum demùm addetur succus, nam succi herbarum, & multo minus florum, nequeunt sustinere longam coctionem, quin vires deperdantur, sed radicum succi possunt diutius coqui.

Syrupi quo diutius durare debent, eò ad crassio rem consistentiam coquendi sunt: etiam Æstatis tempore, quam Hyemali, Spissiores sint necesse est.

Syrupi quando nimium coquuntur, tum cum tempore instar sacchari candi concresecunt; sed id præcauetur, si tantillum Mellis Saccharo, inter coquendum, admisceatur.

Syrupi qui Saccharo, vel sapâ conficiuntur, longiore coctura opus habent, quam qui Melle, Mel enim non tam citò corrumpitur, idcirco melliti Syrupi diutius durant.

Omnes succi herbarum in vsum Syruporum conseruantur per integrum Annum, dummodò in

K

lagena

lagena vitrea, vel vase figulino reponantur, superafuso tantillo olei Oliuarum; Anno autem elapso eyci debent, & noui comparari.

Si quis Syrupus Aromatizandus est, hoc potest fieri dupliciter: primò quando Syrupi perfectam consistentiam bulliando nacti sunt, tunc addi debet id, quo aromatizandi sunt, & vnica ebullitione ebulliri, tunque statim ab igne reponi. Secundò quando syrupus perfectè coctus est, & sepositus ab igne, tunc imponitur Aroma, & miscetur, vel impenditur in nodulo & reponitur.

Omnes syrupi qui astringendi, & constipandi vi pollent, debent exactè, & spissiùs coqui, vt syrupus Granatorum, Citoniorum, Myrthinus, &c. Verùm syrupi qui laxandi, & lubricandi vim habent, non possunt ad valde crassam cōsistentiam reduci, nec diutius ebulliri; vt syrupus Rosatus solutius, Violatus, &c. Syrupi qui Melle parantur, magis laxant, & abstergunt, si minus coquantur: si vero diutius & in spissitudinem coquantur, magis adstringunt.

NOTA Primò: quod multos syrupos de industria omiserimus, ne oneri simus Pharmacopæis & officinis, quia omissi, vel raro hic sunt in vsu, vel cum hisce hic recensitis coincidunt; varios etiam compositos non adiunximus, eò quod simplices

plices qualitate, & efficacia compositis vix sint inferiores, vel quod compositorum Syruporum ingredientia, multos alios Syrupos simplices ingredientur, qui si ex præscripto Medicorum miscantur, compositorum vices suppleant.

NOTA Secundò, cum infusio aliquo temporis spatio decoctionem præcedit, tum omnia simplicia simul infunduntur, nam quæ modicam patiuntur decoctionem, virtutem suam exhibent rebus infusis, & ita vis horum seruat in decoctione; quod non fieret, si primò infusa non fuissent, sed ab ebullitione incepissent: sed quando fit ebullitio, & non præcedit infusio, tunc ordo præscriptus in decoctione simplicium, obseruandus est, vt quæ maiorem decoctionem requirunt, primùm inijciantur, deinde quæ minorem.

NOTA Tertiò, quando quidem in manipulis Herbarum, secundùm magis vel minus in arripiendo, aliqualis sit differentia, sciendum est, manipulum vnum, vt plurimùm apud Auctores, debere pendere Semi vnciam, ita vt bini manipuli pendeant vnam vnciam; & proindè vnciæ vni herbarum, debetur vna libra aquæ.

Sed quando herbarum, præsertim siccarum, per pondera scribuntur (quod in sequentibus Syrupis non rarò euenit) tum ratio sit eadem, quæ radicum: nam

K 2

ad

ad binas uncias Radicum, aut seminum, aut aliarum rerum pondere pensarum, sumitur aquæ, liquorisue, libra vna.

NOTA Quarto, Syrupi qui ex succis acidis, vel Aceto fiunt, vti & Oxylacchara, & Oxymellitica, omnia melius in vasis figulinis, vel vitreatis coqui, quam in æneis, vel cupreis, quia in his virorem contrahunt; nec spatulâ ferrea agitentur, vel misceantur, sed rudiculâ lignea.

NOTA Quinto: dum in sequentibus scribitur *despumando*, quod spuma inter bulliendum debeat auferri, quia alioquin syrupus cum spuma repositus citius corrumpetur.

NOTA Sexto; quod inter bulliendum cognoscatur optimum Mel, quod minus spumæ emittit, ac proinde non tam diu coqui debet: quod plus spumæ emittit deterius est, ac per consequens coquendum diutius: bonitas autem Mellis crudi dignoscitur, si colore pallidum sit, odore iucundo, sapore modicè acri & dulci, consistentiâ inter crassum & tenue media, non vetus.

Syrupus Violatus.

Syrupus Violatus fit aliquando cum coctione, aliquando sine coctura, qui posterior modus conficiendi nobis magis arridet, eò quod in eo nec virium,

virium, nec coloris, nec gustus fiat deperditio, & fit hoc modo:

℞. Florum Violarum recentium à caliculis herbaceis mundatorum ℥ ij.

Aq. puræ ℥ v.

Macerentur per octo horas in foco calente in poculo vitreato bene coöperto, tum colaturæ fortiter expressæ adde florum violarum ℥ ij.

Stent iterum in infusione per octo horas, tum adde colaturæ expressæ ℥ v.

Sacchari clarificati, & ad consistentiam cocti ℥ iiij.

Agitentur, misceanturque, & fiat syrupus sine coctione.

Hic est simplex huius syrupi, & ordinarius conficiendi modus; qui verò efficaciorē desiderat, eundem ex pluribus infusionibus conficiat, quod & nos non improbamus.

Syrupus de Tussilagine, sive de Farfara.

℞. Fol. Tussilaginis recentis M. vj.

Capillorum Veneris M. ij.

Hyssopi M. j.

Glychirizæ rasæ ℥ ij.

K 3

Bu.

Bulliant in aq. puræ ꝛ vj. ad Quartæ partis consumptionem, colaturæ expressæ, & clarificatæ, adde Sacchari albissimi ꝛ iiij.

Et bulliat in syrupum perfectè coctum.

Mirum aliquibus videbitur, quod tantæ herbarum quantitati, tam parua quantitas aquæ adhibeatur; verùm sciendum est, has herbas diuturniorum coctionem non posse sustinere sine virium iactura.

*Syrupus de Pilosella, vulgo:
de pede Cati.*

℞. Summitatum Floridarū Pilosellæ recentis ꝛ j. Infunde per Viginti quatuor horas in aq. Calentis ꝛ viij. aut suff. quant.

Tum bulliat lento igne quantum satis, in colaturæ expressæ ꝛ iiij.

Adde Sacchari ꝛ iiij.

Coquatur ex arte in Syrupum.

NOTA. Quod si non possimus herbam viridem habere sed siccam, tunc eius minori quantitati, maior aquæ quantitas apponi debet.

Syrupus Papaveris simplex.

℞. Caputum Papaveris albi & nigri cum seminibus ana ꝛ viij.

Incisa

Incisa contusaque macerentur per 24. horas in
Aquæ pluuiialis ꝛ iij.

Tum bulliant ad consumptionem ꝛ ij. ꝑ.

Colaturæ adde,

Sacchari albissimi, & Penidiorum ana 3 vj. seu
ꝛ ꝑ.

Et leniter bulliat ad consistentiam syrupi.

In hoc syrupo parando Pharmacopæus non in-
conuenienter Methodum *Galen*i sequetur, qui *l. 7. cap. 2. de compositione Pharmacorum sec. loc.* dicit: Si
capita Papaueris humidiora, & molliora fuerint, ad
vnum diem 24. horarum: si verò duriora & ficcio-
ra sint, etiam longiore tempore macerari debere,
& fugienda esse capita papaueris, quæ in humidis
& palustribus locis crescunt. Nec tam diu capita
post macerationem coquenda esse, donec Tertia
pars, vel Quarta aquæ sit consumpta; verùm vbi
primùm in totum mollia & flaccida fuerint, tunc
succum ipsorum exprimendum esse, nam diutius
coquere frustraneum est.

*Syrupus Papaueris Rheas, siue Papaueris
erratici.*

Rj. Infusionis florum Papaueris Rheas ter itera-
tæ ꝛ ij.

Sacchari

Sacchari albissimi ꝥ j. ꝑ.

Sacchari Rosati ꝑ iij.

Fiat syrupus perfectè coctus, vt artis est.

Si hæc infusio ter repetita, & admodum viscida in maiore quantitate aquæ facta fuerit, melius clarificabitur, verùm cum saccharo diutius elixanda, vt coëat in syrupum.

*Syrupus de Lamio, seu Vrtica mortua
flore albo.*

℞. Succo Vrticæ mortuæ, siue Lamy flore albo
ꝥ j.

Succorum Centinodij,

Plantaginis, Germ. prim. Galic. ana. ꝥ f.

Misce, & cum sacchari albissimi sufficiente quantitate fiat syrupus secundum artem.

Vt hic syrupus bene conficiatur, sunt prima Vere colligenda germina Vrticæ mortuæ, à quibus eductus succus asseruandus ad reliquorum adolescentiam, quo tempore conficiendus erit syrupus.

Syrupus de Nymphaea.

℞. Florum Nymphaeæ ꝥ ij.

Infunde per septem horas in aq. calidæ ꝥ iij.

Tum

Tum bulliant parum, & colaturæ denuò adde florum recentium ℞ ij.

Et iterum maceretur per septem horas, tum exprimatur, idque ter repetito. Colaturæ clarificatæ adde sacchari alb. q. s. & fiat Syrupus.

Flores Nymphææ debent seligi albissimi, quorum flaua, virescens, herbaceaque pars reiicienda est.

Syrupus Capillorum Veneris.

℞. Capillorum Veneris veri M. ij.

Adianthi communis,

Polythrici,

Ceterach,

Saluix, ana M. j.

Glychirixæ rasæ contusæ ℥ ij.

Infunde per duodecim horas insufficiente quantitate aquæ calidæ, tum bulliant semel atque iterum, hoc est leuiter, ne herbæ per longam coctionem, deperdant vires, tum

Adde colaturæ clarificatæ ℞ v.

Sacchari albissimi ℞ iiij.

Fiat Syrupus vt artis est.

L

Syrupus

Syrupus de Quinque Radicibus.

℞. Radicum Apij,
 Fœniculi,
 Petroselini,
 Rusci,
 Asparagi ana ℥iiij.
 Seminum Apij,
 Fœniculi,
 Petroselini ana ℥j.

Bulliant sec. art. in sufficiente quantitate aquæ
 puræ, in colaturæ ℥iiij.

Adde sacchari albissimi,

Mellis optimi ana ℥ij.

Et coque in Syrupum.

Quamuis aliqua dispensatoria in hoc Syrupoparando non addant Mel, neque semina præscripta, nos tamen, ut maiores vires incidendi, deobstruendi, flatusque discutiendi obtineat, addidimus. Hocque Syrupo ita præparato, non opus habemus Syrupo de duabus radicibus, qui ad eosdem effectus conficitur, sed multo hoc inefficacior existit.

Nec necesse est addere acetum, ut in aliquibus reperitur dispensatorijs; quia vsus tempore, potest

test Medicus cum decocto conueniente, vel liquore idoneo, prout necessitas exigit, illud miscere, vel quod melius esset, ejus loco spiritum Vitrioli, vel Salis, vel Sulphuris substituere.

Syrupus de Althæa Fernelij.

℞. Radicis Althææ ʒ iij.
 Cicerum rubrorum ʒ j. ꝑ.
 Radic. Graminis,
 Asparagi,
 Glychirisæ rasæ,
 Passularum mundatarum ana ʒ ꝑ.
 Comarum Althææ,
 Maluæ,
 Parietariæ,
 Pimpinellæ,
 Violarisæ,
 Adianthi vtriusq; ana M. j.
 Seminum quatuor frigidior. Majorum,
 Minorum ana ʒ iij.

Bulliant in aquæ puræ ꝥ vj. ad consumptionem Tertis partis, & additis decocti ꝥ iij.

Sacchari albissimi ꝥ iij ꝑ. fiat Syrupus.

Notandum in hoc Syrupo faciendo Radices, & Ciceres primò aliquantisper debere ebulliri, tum herbæ addendæ, deindè Semina, & sub finem Glychirisa,

chirisa, nè diutius coquendo amarescat. Nec ultra
 tertiæ partis consumptionem aqua bullianda est, nè
 decoctio mucorem, & visciditatem acquirat.

Syrupus de Cichoreo cum Rhabarbara.

- ℞. Radicum Apij,
 Feniculi,
 Asparagi,
 Hordei non excorticat. ana ℥ iij.
 Cichorei siluestris,
 Cichorei fativi,
 Endiviæ domesticæ ana M. ij.
 Cicerbitæ, *idest*, Sonchi,
 Lactucæ,
 Hepaticæ,
 Fumariæ,
 Lupuli ana M. j.
 Capillorum Veneris,
 Adianthi communis,
 Polythrici,
 Ceterach,
 Glychirisa rasæ,
 Alkekengi,
 Cuscutæ ana ʒvj.

Bulliant in sufficiente quantitate aquæ ad tertiæ
 partis consumptionē, deinde percolentur, & adde:
 Sacchari

Sacchari albi ꝛ iiij.

Clarificentur, & coquantur in syrupum : interea

R̄. Rhabarbari electi ꝛ iiij.

Spicæ Nardi ꝛ x. in petia ligatæ,

Infundantur in sufficiente quantitate decocti præscripti, & vbi post leuem ebullitionem nodulus, siue petia bis terue fortiter fuerit expressa, colatura misceatur syrupo sub fine coctionis.

Hic est modernus huius syrupi parandi modus : verum ante hac Pharmacopæi bullire solebant ingredientia in Aquæ puræ ꝛ xiiij. ad tertiæ partis consumptionem, tuncque colaturæ ꝛ viij. ꝑ. addebant Sacchari clarificati ꝛ v. & ꝛ viij. & fiebat coquendo syrupus, in cuius eiusdem cocturæ fine imponebatur in nodulo pro vnaquaque libra syrupi,

Rhabarbari electi incisi ꝛ ꝑ.

Spicæ Nardi ꝛ iiij.

Et inter bulliendum sæpius fortiter exprimebatur nodulus, & tunc syrupo impensus reponebatur, qui modus faciendi nec nobis displicet.

Syrupus de Endiuiâ simplex.

R̄. Succî Endiuiæ depurati, & clarificati ꝛ viij.

Sacchari albissimi ꝛ v. ꝑ.

L 3

Misce,

Misce, & bulliant sec. artem in Syrupum.

Syrupus de Fumaria simplex.

℞. Succı Fumarıæ depurati ꝥ ij. ꝑ.

Saccharı albi clarificati ꝥ ij.

Misce, & fiat Syrupus vt artis est.

Vt hic Syrupus exactè fiat; succus in sole depu-
retur, cui postea clarificato, admiscendum est sac-
charum: & licet Fumarıæ succus valdè sit ingra-
tus, ac ob id maiore saccharı quantitate gratior fieri
posset syrupus, tamen quia præstat sanitati, quam
palato gratificari, modo prædicto conficiendus
erit, ne ob nimiam dulcedinem ad eos effectus ad
quos Medici eum præscribunt, minus idoneus red-
datur.

Syrupus de succo Acetosæ.

℞. Succı Acetosæ purificati ꝥ iij.

Saccharı albıssımı ꝥ ij.

Misce, & bulliant despumando in Syrupum per-
fectè coctum.

Hic est ordinarius parandi modus: verùm po-
test hic syrupus etiam fieri saccharo ad syrupi, si-
ue electuarij consistentiam cocto, in quod inijcitur
succus Acetosæ depuratus, vel filtratus, & super
cineres calidos in idoneum syrupi corpus redi-
gitur:

giture: & profecto hic modus magis est probandus, quia acida longa ebullitione gratum acetositate saporem deperdunt, & ingratam acredinem nanciscuntur.

Potest pharmacopæus in posteriori parandi modo, tantum quantum satis erit, ex saccharo, & succo miscere.

Oxysaccharum simplex.

℞. Sacchari albissimi ꝑ j.

Succi malorum Granatorum acetosorum ꝑ viij.

Aceti ꝑ iiij.

Bulliant in vase figulino ad consistentiam syrupi.

Hoc Oxysaccharum in vase lapideo, vel figulino coqui debet, non in æneo, aut cupreo, ut imperitè quidam faciunt; quia in his acetosi, vel cum aceto cocti syrupi, virorem, & ingratum gustum adipiscuntur; & hoc observandum est in omnibus syrupis quos acida ingrediuntur. Nec inter bulliendum spatulâ ferrea miscendi sunt vel agitandi, sed rudiculâ lignea ob rationem prædictam.

Oxysaccharum Vomitivum.

℞. Vitri Antimonij puluerisati ꝑ ꝑ.

Aceti vini albi odoriferi ꝑ viij.

Infun-

Infunde in balneo lento igne per Quindecim horas, colaturæ adde Sacchari albissimi ꝑ iij.
Et in patina vitreata, vel porcellanica reduc ad consistentiam Oxysacchari.

Syrupus de Symphyto Ferælij.

℞. Radicum & summitatum Symphyti maioris,
& minoris ana M. iij.

Rosarum rubrarum,

Betonicæ,

Plantaginis,

Pimpinellæ,

Polygoni,

Scabiosæ,

Tussilaginis ana M. ij.

Ex recentibus omnibus contusis exprimatur succus, coquatur & despumetur ad ꝑ iij.

Adde Sacchari albissimi ꝑ ij. ꝑ.

Misce, & bulliat in Syrupum perfectum.

Syrupus Limonum, & Granatorum.

℞. Succu Limonum, vel Granatorum acidorum sole depurati, & sensim colo laneo, sine expressione traieci. ꝑ v.

Sacchari albissimi ꝑ iij.

Coquan-

Coquantur lento igne in vase fictili in syrupum perfectum.

Hi duo Syrupi coniunctim describuntur, eo quod vtriusque sit idem parandi modus; & potest etiam confici ex saccharo ad Syrupi consistentiam cocto, cui succus colatus affunditur, rudiculâ agitur, & leui cocturâ in Syrupum reducitur. Hoc facto succorum vis igne non diminuitur, sed integra cum suo sapore grato retinetur.

Syrupus Citoniorum.

℞. Succu Citoniorum acetosorum ꝯ x.

Coque ad dimidias, & per duos dies resideant, atque dum claruerint, tum colato misce sacchari albi ꝯ iij. & fiat Syrupus sec. art.

Nos quoque approbamus hunc Syrupum citra coctionem confici, nempe succos residendo, & insolando purgari: tum cum saccharo clarificari, colari, & percoqui,

Arridet etiam si saccharum cum aqua diluatur, & probè coquatur, deinde succus misceatur, & elixetur in Syrupum.

Cumque hi tres parandi modi fere coincidunt, & Syrupi vires sibi correspondeant, poterit Pharmacopæus ad libitum vnum horum modorum eligere.

M

Syrup-

Syrupus de Pomis Regis Sabor.

℞. Succī pomorum redolentium ꝥ iij.
 Succorum depuratorum Buglossi,
 Borriginis ana ꝥ ij.

Misce :

In horum succorum ꝥ ij. ꝑ.

Infunde per 48. horas fol. sennæ Alexan-
 drinæ ꝑ iij.

Sem. Anisi ꝑ ꝑ.

Exprime, expressum tantisper repono :

Interim in duabus aliis tertijs succorum, infun-
 de per alias 48. horas iterum magma restans, bul-
 liant vnica ebullitione & exprime : expressioni
 misce sacchari albissimi ꝥ iij. & fiat decoctio in Sy-
 rupum plusquam perfectè coctum, tum adijce ex-
 pressum primum, & Croci ꝑ ij. bulliantque leniter
 in Syrupi consistentiam.

Syrupus Myrtinus compositus.

℞. Baccarum myrti ꝑ ij. ꝑ.

Santali albi,

Sumach,

Balauftiarum,

Berberis,

Rosa-

Rosarum rubrarum ana ꝑj. ꝑ.

Mespilorum ꝑ ꝑ.

Contusa omnia coquantur in aquæ ꝑ viij.

Ad medietatis consumptionem, expressioni
adde:

Succi Citoniorum,

Succi Granatorum acetosorum ana ꝑvj.

Sacchari albi ꝑ iij.

Misce, vt bulliant in Syrupum sec. artem. Vt re-
ctè paretur, saccharum in decocto percolato co-
quendum ad Electuarij solidi concretionem, dein-
dè succi commiscendi, & ex arte conciliandi, vt
abeant in Syrupum.

Syrupus de Mentha compositus.

℞. Succi Cidoniorum dulcium,

Succi Cidoniorum muzorum, *id est*, acido-
dulcium,

Succi Granatorum dulcium,

Succ Granatorum acidorum,

Succi Granatorum acidodulcium ana ꝑ j. ꝑ.

In his succis macera per 24. horas,

Menthæ siccæ ꝑ j. ꝑ.

Rosarum rubrarum ꝑ iij.

Bulliant lento igne vsque ad medietatis
consumptionem, adde colaturæ,

M 2

Sacchari

Sacchari albissimi ꝥ ij.

Et fiat Syrupus secundum artem, qui dum
reponitur, aromatizetur

Cinamomi ꝓ ij. linteo raro inclusis.

Cidonia muza Mesuæ appellat acido-dulcia &
semi matura, quorum sapor magis arridet.

Syrupus de Eupatorio.

℞. Radicum Fœniculi,

Apij,

Endiuix ana ꝓ ij.

Schænanthi,

Cuscutæ,

Absynthy,

Rosarum rubrarum ana ꝓ vj.

Capillorum Veneris,

Bedguar, *id est*, spinæ albæ,

Spinæ Arabicæ vel Ægyptiæ,

Foliorum, aut radicum Bugloss,

Anisi,

Fœniculi,

Eupatory ana ꝓ v.

Rhabarbari Orientalis,

Mastiches ana ꝓ ij.

Spicæ Nardi,

Asari,

Folij

Folij, aut *succedanei* ana ʒ ij.

Aquæ puræ & viij. aut quantum satis,

Succi Apij,

Endiuix ana & iiij.

Sacchari albissimi & vj.

Coquantur sec. artem in Syrupum.

Defectu Spinæ Arabicæ, duplum spinæ albæ accipi potest, vel Garyophyllatæ.

NOTA quod priora ingredientia cum aqua prius coqui debeant, ad tertiæ partis consumptionem, tum succi, & saccharum expressioni addantur, & bulliant leuiter in Syrupum.

Syrupus de Peto.

℞. Succi Peti & iiij.

Hydromellitis simplicis & j.

Oxymellitis simplicis ʒ iiij.

Omnibus simul mixtis in matraccio vitreo capaci, fiat digestio in Balneo Mariæ, per duos, vel tres dies, interea temporis crassiore sedimenti portione infundo vasis apparente, per inclinationem magna in duftriâ (nè turbida fiat materia) separabis purum ab impuro, hoc est, crassum illud sedimentum, à claro & pellucido liquore: quo iterum in noua digestionem posito, in cæteris pro-

M 3

gre-

gredieris vt supra, donec materia ab omni fœc-
lencia depurata fuerit ; adde postea sacchari albi
℞ ij. & fac Syrupum consistenem bulliando.

Syrupus Rosatus solutivus

℞. Rosarum pallidarum, vulgò provincia-
rum ℞ j.

Ponatur in vrceo angusti oris, & affunde aquæ
calidæ ℞ iij. aut q. s. ut madeat ; maceretur per octo
horas, aut duodecim, obstructo vase in foco calen-
te, tum exprimatur, & excoletur infusio, deinde
abjectis Rosis, iterùm recentes Rosæ imponantur,
ac obstructo orificio vrcei in calido loco dimittan-
tur per horas octo, vel duodecim, postea rursùm
excoletur, & in colatura calida infundantur aliæ
recentes Rosæ, & tertio dimittatur, ac vt efficacior
fiat, Quarto recentes Rosæ eodem diluto ac cale-
facto macerentur, & expressioni saccharo addito
q. s. fiat syrupus.

Syrupus Regius.

℞. Infusionis Rosarum pallidarum per
novem infusiones,
Infusionis violarum per quinque infusiones
ana ℞. β.

Fol. fennæ electæ ℞ ij.

Aquæ

Aquæ Fæniculi ꝑvj.

Sacchari albissimi q. s. fiat syrupus sec. artem.

Syrupus de Berberis.

℞. Succu Berberis ꝑiiij.

Sacchari ꝑij.ꝑ.

Bulliant secundum artem in consistentiam
syrupi.

Exprimitur succus ex fructibus Berberis tuis, cui colato, & depurato, admiscetur saccharum, sed minori quantitate, quam cæteris frigidioribus & humidioribus succis, quia Berberis succus potest diutius sine corruptela conservari, nec ita grata palato aciditas saccharo tollitur, nec vis syrupi obtunditur, quod maiori sacchari quantitate addendo facillè fieri possit.

DE SYRUPIS.

Qui in hieme & alio quoque
tempore fieri possunt.

Syrupus de Rosis siccis.

℞. Rosarum rubrarum siccarum ꝑj.

Infunde per 24. horas in aquæ tepidæ ꝑiiij.

Cola-

Colaturæ expressæ adde:

Sacchari albissimi ℞ ij.

Et bulliat in Syrupum vt decet.

Hæc Ferneliana Syrupi huius parandi formula reliquis præstantior, in qua debita proportio Rosarum ad aquam, & vtriusq; ad saccharum, seruatur.

Rosæ debent seligi perrubræ, non pallidæ, aut albæ.

Syrupus de Absynthio.

℞. Absynthy Pontici sicci ℞ ꝑ.

Nardi Indici ꝑ iij.

Vini albi antiqui,

Succi Citoniorum ana ℞ ij. ꝑ.

Rosarum rubrarum ꝑ iij.

Macerentur simul per 24. horas in cineribus calidis, deinde bulliant ad dimidias, colaturæ clarificatæ adde:

Mellis despumati ℞ ij.

Et fiat Syrupus perfectè coctus.

Ad bene conficiendum hunc Syrupum, præstat fumere folia Absynthy cum seminibus, à lignosa caule auulsa, moderatè siccata, & cum Rosis, & Nardo incisa, infundere in vino generoso in vitreato, seu terreo vase, super focum calentem per 24. horas, & tum conficere Syrupum vt præscriptū est.

Syrupus

Syrupus de Glychirisa.

℞. Glychirisæ rasæ, & contusæ ʒ ij
 Adianthi albi, vel polithrici ʒ j.
 Hyssopi sicca ʒ ʒ.
 Macerentur per 24 horas in
 aquæ pluvialis ꝛ iiij.

Fiat decoctio ad consumptionem medietatis,
 colaturæ expressæ, & clarificatæ adde:

Mellis despumati,
 Sacchari penidiorum,
 Sacchari albi ana ʒ viij.
 Aquæ rosatæ ʒ vj.

Bulliant secundum artem in Syrupum.

In hoc syrupo parando præstat Glychirisam in
 fine decoctionis tantum addere, ne diutius coquen-
 do amarorem contrahat: aqua etiam Rosacea pau-
 lò ante perfectam coctionem adijci debet.

Syrupus de Stachade.

℞. Florum stachados ʒ iiij.
 Thymi,
 Calaminthæ,
 Origani ana ʒ j. ʒ.
 Salviæ,
 Betonicæ,

N

Flo-

Florum Rorismarini ana ʒβ.

Seminum Ruthæ,

Pœoniæ,

Fœniculi ana ʒ iij.

Bulliant sec. artem in aquæ ꝯ x.

Ad medietatem, in colato expresso adde:

Sacchari albissimi,

Mellis optimi ana ꝯ ij.

Misce, & fiat Syrupus bulliando ad debitam consistentiam, Aromatizetur cum

Cinamomi,

Zingiberis,

Calami odorati ana ʒ ij.

Raro linteo illigatis, & in Syrupo impensis.

Syrupus Iuiubinus, vel Zizyphorum.

R̄. Iuiubarum n°. LX.

Violarum,

Sem. maluæ ana ʒ v.

Glychirixæ rasæ,

Capillorum Veneris,

Hordei mundati ana ʒ j.

Sem. Citoniorum,

Papaueris albi,

Melo-

Melonum,
Lactucæ,

Gummi Tragacanthi ana ʒ iij.

Bulliant sec.art. in suff. quant. aq. puræ ad ʒ iiij.

Colaturæ adde Sacchari albissimi ʒ ij.

Et fiat Syrupus modo debito.

In parando hoc Syrupo, etiam & in alijs, debet Pharmacopæus memoriâ repetere, ea quæ in præfatione Tractatus recensita sunt, ne perperam, & promiscuè omnia coquendo, tota coctura fiat nimis viscosa, & mucilaginosa.

Syrupus de Hyssopo.

℞. Hyssopi siccæ,
Radicum Apij,
Fœniculi,
Glychirizæ rasæ ana ʒx.
Hordei mundi ʒ ʒ.
Seminum Maluæ,
Bombacis,
Citoniorum,
Tragacanthi ana ʒ iiij.
Capillorum Veneris ʒ vj.
Iuiubarum,
Sebesten, ana paria xv.

N 2

Pastu-

Passularum enucleatarum ʒjʒ.
 Bulliant in suff. quant. aquæ puræ,
 Colaturæ clarificatæ adde sacchari peni-
 diorum alborum ꝥ ij.

Fiat Syrupus vti debet.

Hæc est præter alias descriptiones optima, & vfi-
 ratissima Syrupi de hyssopo descriptio, in quo præ-
 parando debent assumi ad minus ꝥ viij. vel novem
 aquæ puræ, & cum hordeo primò per semiqua-
 drantem horæ bullire, tum addendæ sunt Radices
 incisæ, & parum contusæ, quæ etiam per semi qua-
 drantem horæ bulliant, tum adyciantur fructus, &
 aliquantisper post semina, & Tragacanthum lin-
 teo inclusa, vltimò Hyssopus, & Capillus Veneris,
 & sic colaturæ ad ꝥ iij. coquendo redactæ misce-
 tur saccharum Penidiorum sine Amylo confectum
 ad ꝥ ij. & coquitur in Syrupum.

Syrupus de Artemisia.

℞. Radicum Iridis,
 Rubæ tinctorum,
 Heleny,
 Pæoniæ,
 Feniculi,
 Apy, †
 Petroselini,
 Levistici,

Pyre-

Pyrethri,
 Asparagi,
 Rusci ana ʒβ.
 Baccarum Iuniperi ʒij.
 Herbarum Pulegy,
 Betonicæ,
 Origani,
 Hyssopi,
 Prassy,
 Calaminthæ,
 Sampsuchi,
 Persicariæ,
 Chamedrios,
 Chamæpytheos,
 Melissæ,
 Diptamni Cretici ana M. j.
 Arthemisiæ M ij.
 Nepitæ,
 Matricariæ,
 Sabinæ ana M. j β.
 Sem. anisi,
 Ozymi,
 Dauci,
 Ruthæ,
 Nigellæ,
 Petroselini Macedonici,
 Carui an. ʒiij.

Con-

Contusa macerentur per 24. horas in suff. quant. Hydromellitis, & bulliant sec. art. addendo Sacchari q. s. vt fiat Syrupus.

Quandoquidem hic Syrupus de Arthemisia in vsu Medico valde efficax sit, & insignis compositio, quæ ab Arthemisia tanquam à basi denominationem sumit, cumque multum referat, ac salutem interfit, vt exactè præparetur, opere prætium videtur, vt eius præparandi modus exactus adscribatur.

Radices primùm Ireos, Rubiæ, Helenij, & reliquæ, vt Baccæ Iuniperi, macerabuntur aliquot horis super cineres calidos in hydromellite, deindè parum coquentur: postea addentur Arthemisia, Sabina, Prassium, Chamædryes, Chamæpytis, Betonica, & semina Anisi, Ozijni &c. quibus confusè mixtis, postquam bullierint, superaddentur Pulegium, Origanum, Calamintha, Nepita, Melissa, Sampfuchus, & Hyssopus, tum omnia simul rursus parum elixata, ab igne amouebuntur, in illud vas transfundentur, & tepefacta exprimentur: Huic expressioni, vt decet, factæ, & clarificatæ, apponatur saccharum, & coctione ex arte facta, fiat Syrupus idoneus aromatizatus

Spicæ nardi,

Cinamomi ana ʒiij.

Suffi-

Sufficiens quantitas Hydromellitis videtur aliquibus esse æ x , alijs tantum octo, & coquunt ad quinque libras, quibus addunt sacchari æ v . Verum nos Pharmacopæis commendamus, vt pro Manipulis vel maioribus, vel minoribus (quæ tamen semper semiunciam pendere deberent) proportionaliter Hydromel plus minus sumant, & aduigilent, ne Aromata plus quam par est, Bulliant, ne ipsorum vires euaporent. Sunt etiam qui laudant, vas, in quo coquitur syrupus, alio vase operire, ac subinde aperire, vt vapores inter coquendum sursùm elati, & coöperculo in hærentes excutiantur, ne in syrupum elabantur, atque syrupi odorem eripiant; quod & rectè fieri potest in omni alia medicamentorum coctione, quorum odor retinendus est.

Syrupus de Corallo.

\mathcal{R} . Coralli rubicundissimi z iij .

Succi Berberis, vel Ribes, vel limonum æ j .

Vel tantum, vt vnus prædictorum Succorum Quatuor digitis, aut plus, materiam supernatet include in matraceo vitreato obturato, & in Balneo vaporoso feruido collocetur, vt matracium aquam non attingat, sed vapores ex aqua bulliente ascendentes, circumquaque illud feriant,
vbi

ubi necesse est, vt vas aquam continens ex omnibus partibus probè muniatur atque claudatur, ne vapores exhalent (minimus Chymistarum novit, quid sit Balneum vaporosum) huius balnei calore, qui die, noctuque per triduum integrum continuabitur, totum Corallum in illo liquore fere dissolutum apparebit, idque colore subrubro, & sapore dulci; effunde per inclinationem quidquid dissolutum fuerit, facibus, si ita videbitur, nouum succum depuratum rursus affundendo, & in cæteris procedatur vt supra: ad æ j. dicti succi, Corallina essentiâ optimè impregnati sufficet sacchari candi z vij. adycere, & ad syrupi consistentiam decoquere, in ipso quidem Balneo vaporoso, non quidem clauso, sed aperto, & vasis loco accipere oportet Alembicum, aut simile vas, cuius collum, & orificium fit satis amplum.

Hanc Syrupi de Corallo præparationem licet difficilem factu, tamen optimam censemus, & omnibus aliis præparationibus præferendam; verùm cum magis adstringere, & interanea corroborare sit animus per hunc syrupum, in eo conficiendo succum Ribes, aut Berberis præferimus.

Syrup-

Syrupus de Cinamomo.

℞. Cinamomi odoratissimi grosso modo contusi ℥ iij.

Macerentur per triduum in vase vitreo apud focum calentem, in vini maluatici (vel eius defectu in alio quouis vino generoso) ℞ ij.

Tum distilla in Balneo Mariæ, & sume huius aquæ distillatæ ℞ j.

Sacchari Rosati ℞.ß. & ℥ ij.

Misce, & in vase figulino, vel vitreato, lento igne bulliat in Syrupum perfectè coctum.

Syrupus de Epythymo.

℞. Epythymi ℥ ij.

Mirabolanorum Citrinorum,

Indorum ana ʒ xv.

Cuscutæ,

Fumiterræ ana ʒ x.

Thymi,

Buglossi,

Calaminthæ,

Mirabolanorum Embelicorum,

Bellericorum,

Glychirixæ,

○

Poli-

Polipody,

Agarici,

Stæchados ana ʒvj.

Rosarum pallidarum.

Sem. Fœniculi,

Anisi ana ʒij.ʒ.

Prunorum n^o.xx.

Passular. expurgatar. ʒiiij.

Thamarindorum ʒij.ʒ.

Aquæ puræ ꝛ xvj. vel vt alij ꝛ xv.

Sacchari albissimi ꝛ iiij.

Sapæ ꝛ ij.

Coquantur sec. art. hoc modo, vt bene fiat Syrupus, in quindecim libris aquæ puræ, ad tertiæ partis consumptionem; Agaricus autem per se in pan-
no denso ligetur, & parte quapiam decocti ad de-
cem horas maceretur, deinde expressus liquor in
fine cocturæ Syrupi affundatur; etiam Thamarindi
in aliqua dictæ decoctionis parte dissoluantur, &
colentur, iterumque ponderentur ad iustum prædi-
ctum pondus vnciarum duarum & semis.

Mirabolani autem, antequam coquantur (non
oleo Amygdalarum dulcium, vt fieri solet) fricen-
tur, sed Syrupo violato, vel Rosato solutio per-
fecto decocto

℞. Sacchari ꝛ iiij.

Sapæ ꝛ ij.

Bul-

Bulliant leniter simul ad Mellis spissitudinem, mox paulatim decoctio prior affundatur, & circa finem parati Syrupi inijciantur Thamarindi, decoctionis parte prius dissoluti, atque bis terue efferuecant, vt fiat Syrupus.

Syrupus Alkermes.

℞. Serici crudi, & aquam non experti ℥ ij. ꝑ. & ℥ iiij.
Succi Pomorum dulci.
Aq. Rosar. an. ꝥ j.

Macerentur per horas viginti quatuor omnia simul, & post modicam, per lentum igne ebullitionem, exprimantur valide, & in expresso bulliant leuiter Granorum kermes contusorum ℥ ij. donec omnis tinctura extracta sit, coletur, & in eo adhuc feruido dissoluatur Sacchari albi ꝥ j. coquaturque ad debitam Syrupi consistentiam.

Syrupus Endemicus Antuerpiens.

℞. Rad. Raphani siluestris,
Lapathi acuti an. ℥ ij.
Herbarum Sanctæ Barbaræ,
Capill. Veneris,
Beccabungæ,
Agrimonix,

O 2

Cardui

Cardui Benedicti,
 Scolopendriæ,
 Absynthy an. M. ij.
 Corticum Radic. Capparorum,
 Tamarisci an. 3 j.
 Flor. Sambuci,
 Genistæ,
 Borriginis an. p. ij.
 Sem. Nasturtij,
 Anisi an. 3 j.

Fiat decoctio in Aqua fumarix q. s. Colaturæ
 & iij. adde succi herbar. Cochleariæ,
 Nasturtij aquatici,
 Fumarix,
 Borriginis an. & ß.

M. & cum oui Albumine per colum, aut per fermentationem, & inclinationem depuratis, adde sacchari albi & puri q. s. & lenta concoctione f. Syrupus perfectè coctus.

Syrupus è Corticibus Citri.

Rj. Cortic. Citri, vel Limonis recent. & j. coque in aq. comm. & vj. donec duæ partes consumptæ sint, tunc adde sacchari albi & mundi & j. & rursus deoquatur in Syrupum.

Oxymel.

Oxymel simplex.

℞. Mellis optimi ꝯ ij.

Aquæ pluuiialis, vel fontanæ ꝯ iiij.

Bulliant simul lento igne semper despumando
ad medietatis aquæ consumptionem, tum adde:

Aceti optimi ꝯ j.

Et coquantur omnia simul in Syrupi liquidioris
consistentiam.

Debet hoc Oxymel in vase fictili coqui, & in si-
mili quoque reponi.

Oxymel Squylliticum.

℞. Mellis despumati ꝯ iiij.

Aceti squyllitici ꝯ ij.

Bulliant in vase figulino ad consistentiam Syrupi
liquidioris.

Dissentiunt aliqui in coquendo hoc Oxymel-
lite squyllitico; quia malunt illud cum aqua para-
re, alij putant non opus esse admiscere aquam, qui
Mel non nisi aquâ despumatam, & coctum su-
munt, cui opinioni nos quoque subscribimus.

O 3

Hydro

Hydromel.

℞. Mellis optimi ꝑ xij.

Aq. pluuiialis, vel fluuiialis ꝑ xxxx.

Bulliant simul, semper despumando, donec tertia pars consumpta fuerit, vel donec ouum crudum supernatet; tunc ab igne amoueat, refrigeretur, & in dolium, aut aliud vas idoneum fundatur, & ponatur in cella vinaria ad vsum.

Hæc simplicis hydromellis parandi ratio hîc inferenda fuit, quia eius mentio, & vsus in Syrupis, alijsque Medicamentis conficiendis non raro occurrit.

Mel Rosatum.

℞. Succi Rosarum rubrarum colati ꝑ ij.

Mellis optimi ꝑ j.

Bulliant in vase fictili semper despumando ad Quartæ partis consumptionem, & seruetur vsui in vase vitreato.

Hic modus faciendi Mellis Rosati, nobis melior videtur; quamuis sciamus aliquos idem cum floribus parare, vt sumptibus parcant.

Mel violatum.

Mel violatum eodem modo, quo Mel Rosatum, confici debet, verum quia aliquando tanta succi copia

copia non suppetit, hoc sequens poterunt Pharmacopœi eius loco substituere.

℞. Florum violarum recentium ꝯ j.

Mellis optimi non nimium recentis, neque nimium veteris ꝯ iij.

Calefiant leviter in olla figulina, & permisceantur, tum per quindecim dies soli exponantur, alternis diebus rudiculâ agitando, tum in vsum reponantur.

Mel Anthosatum.

℞. Florum Rorismarini ꝯ j.

Mellis despumati ꝯ iij.

Misce, in olla vitreata angusti oris insoletur, & serua ad vsum.

Hoc mel Anthosatum simili modo debet confici, velut Mel violatum: potestque bis in anno confieri, Vere, & Autumno, quandoquidem Rosmarinus his temporibus floreat.

Mel Mercuriale.

℞. Succi Mercurialis ꝯ iij.

Mellis optimi ꝯ iij.

Bulliant, despumando, in consistentiam debitam.

Non eadem Mellis quantitas ab omnibus adhibetur, aliqui plus succi, alij plus Mellis assumunt; sed

sed cum hoc Mel Mercuriale non ex folijs, vel floribus conficiatur, sed solo succo, dicimus hoc modo præparatum, satis efficax esse, imo melius, quam si ex foliis conficeretur.

Nec refert siue ex Mercuriali fæmina, vel mare fiat, quia vtraque huic melli parando habet similes vires.

Sapa, siue Rob simplex.

℞. Vini recenter ex vuis albis generosis,
& maturis expressi ℥ x ij.

Coque igne luculento ad duarum partium consumptionem, vt tantum quatuor libræ supersint; vel tam diu, donec Mellis consistentiam acquirat, tum in vase idoneo reseruetur ad vsum.

Quia nonnunquam sapæ mentio occurrit, in his syrupis, & aliis medicamentis conficiendis, idcirco modus præscribitur: & licet hic rarò fiat, sed ex Gallia, & Hispania ad nos adferatur, tamen hic quoque ex vuis maturis defectu Gallicæ, vel Hispanicæ sapæ confici posset.

Rob de Ribes.

℞. Succu Ribes ℥ x.

Coque lento igne ad tertie partis consumptionem, coletur, & colatura subsideat, donec clarescat,

rescat, quæ postea lento igne denuò coquatur, aut insoletur ad crassitiem quæ servari possit.

Rob de Berberis eodem modo etiam conficitur.

Sed si his succis Saccharum q. s. admisceatur & ad iustam consistentiam coquatur, vocabitur *Rob compositum*, quod non solum in Medecina, sed & in bellarijs locum habebit. Tali modo poterunt parari Rob Citoniorum, de Cornis, & similia, quæ si in officinis seruentur, poterunt suo tempore vsui venire.

Diamorum, vel potius, Syrupus de Moris.

Rj. Succis Mororum domesticorum non maturorum ꝯ ꝑ.

Succis Mororum Rubi siluestris,

Mellis albi despumati ana ꝯ j.

Sapæ ꝑ iiiij.

Coquantur secundum artem ad iustam consistentiam. Hic verus Syrupus est de Moris qui nunc vulgariter *Diamorum*, vel *Rob de Moris* vocatur non est tamen *Diamorum antiquorum*, quod hic superfluum esset, cum hoc præter eius vices abundè suppleat.

Conserua florum Violarum.

R. Florum Violarum recentium à suis calicibus, & pediculis mundatorum, & in mortario lapideo cum pistillo ligneo tritorum ꝛ j.

Sacchari albissimi ꝛ ij.

Terantur, ac subigantur simul, & vase fictili reposita Quindecim diebus insolentur, & seruentur vsui.

Ad hunc modum possunt præparari reliquæ Conseruæ; adeò vt non sit necesse alias ad longum præscribere: hoc tantum animaduerso, quod flores tersi debeant esse, & non pluuiosa vel rorida humiditate madentes; & singulis libris florum addi Sacchari albissimi libræ duæ, videlicet quando humidi, & mucilaginosi sunt; vt Borriginis, Buglossi, similiaque; qui vero sicciore sunt, vt Rorismarini, Saluiæ, Menthæ, Lauendulæ &c. illis oportebit addere, pro vnaquaque libra florum Sacchari ꝛ ij.ß.

Et ne fermentando facile ex poculis diffuant conseruæ, non ad summum implenda sunt pocula, sed spatium relinquendum vacuum.

Possunt etiam conseruæ decoqui cum Saccharo, pro deliciarioribus, qui magis gustui student, quam sanitati, sed quia florum & herbarum vires
bul.

bulliando aliquantulum exhalant & diminuuntur, idcirco Conseruæ efficaciores habentur, quæ ex crudis floribus, & herbis conficiuntur, fermentatione satis mollescunt:

Et debent in officinis hæc sequentes Conseruæ, seruari paratæ:

Conserua Rosarum rubrarum,

Conserua Rosarum Pallidarum,

Conserua Pilosellæ, *vel de pede cati.*

Conserua florum Calendulæ.

Conserua Cichorei.

Conserua Anthos.

Conserua Betonicæ,

Conserua Saluiæ,

Conserua Melissæ,

Conserua Absynthy,

Flores autem natura sua viscosum humorem continent, quales sunt Borriginis, Nymphæ &c. nullo modo, vel decoctionem, imo nec contusionem patiuntur, alias Conserua ex illis ita facta, omnino lenta, viscida fit, & nauseam accipientibus parat, vnde hi flores tenuissimè cultro sunt incidendi, & postea saccharum addendum est ea proportione qua dictum est supra.

Si quis autem ex prænominatis floribus Mor-

P 2

fellos,

fellos, siue conseruas solidas conficere voluerit,
Saccharo aqua stillatitia eiusdem floris parum co-
cto, siue flores postea addendi, qui conseruandi
modus, vt clarius pareat, pro exemplo inseruient
Morselli Rosei.

℞. Sacchar turbinati albiss. ꝥ ꝑ.

Aquæ stillatitiæ Rosarum ꝑ ij.

Coquantur in Electuarium solidæ consistentiæ,
ab igne remoto adde Rosarum siccarum, ab vngu-
ibus purgatar. puluerifatar. ꝑ. ꝑ.

Et vbi pene refrixerint, ex arte formatos Mor-
sellos chartæ impositos exsicca :

Eclegmata, siue Lohoch.

Lohoch de Caulibus.

℞. Succii Caulium rubrorum igne, vel sole de-
purati ꝥ j.

Sacchari albi,

Mellis optimi ana ꝥ ꝑ.

Misce, & bulliant vt decet, sub finem addendo :

Croci puluerisati ꝑ iij,

Misce, & fiat Lohoch.

Lohoch

Lohoch de Pulmone vulpis.

℞. Pulmonis vulpis siccati, & præparati,
 Succu Glychirizæ,
 Adianthi albi,
 Seminis Fœniculi,
 Anisi ana partes æquales,
 Puluerisentur tenuissimè, misceantur, & cum
 Syrupo Myrthino, vel de Rosis siccis, vel etiam
 de Symphyto Fernelij q. s. fiat Lohoch.

Diacodium Compositum.

℞. Capita Papaveris non nimis viridia, nec nimis
 arida cum seminibus n^o. xv.

Rosarum rubrarum ℥ ij. β.

Croci,

Acaciæ,

Glychirizæ rasæ ana ℥ j.

Boli Armeni ℥ β.

Cinamomi,

Radicum Consolidæ,

Hypocystidos,

Balaustiorum ana ℥ j.

Myrthi,

Davei ana ℥ i.

P 3

Coralli

ECLEGMATA, SIVE LOHOCH.

Coralli rubri,

Coralli albi,

Sumach,

Sanguinis Draconis,

Florum Althæ ana ʒj.

Sem. Portulacæ,

Sem. Lactucæ ana ʒj. ʒ.

Capita Papaueris in sufficiente quantitate aquæ pluuiialis per duos dies macerato, tum ad tertias coquito, & decoctum expressum ad iustam consistentiam ebullito cum

Mellis optimi ʒij.

Tum deposito ab igne vase, species subtilissimè tritas admisceto pro Eclegmate.

Lohoch Sanum & Expertum.

℞. Passularum mundatarum,

Caricarum,

Dactilorum ana ʒij.

Iuiubarum,

Sebesten ana n°. xxx.

Seminum Fænugræci ʒv.

Sem. Lini,

Anisi,

Fœniculi,

Radicis Ireos,

Gly-

Glychirifæ rafæ,
 Cinamomi ana ʒ ʒ.
 Capillorum Veneris,
 Hyffopi,
 Calaminthæ ana M. j.

Coquantur omnia fecundum artem in ꝯ iiij.
 aq. puræ ad medietatem;

Adde colaturæ Sacchari Penidiorum ꝯ ij.

Bulliant denuo ad Mellis Spiffitudinem, tunc
 adde fequentia puluerifata :

Penidiorum, id eft nucleorum Pini mundato-
 rum ʒ v.

Amygdalarum dulc. mundat,
 Amyli ana ʒ iiij.
 Glychirifæ,
 Gummi Tragacanthi,
 Gummi Arabici ana ʒ ij ʒ,
 Ireos ʒ ij.

Misce omnia exactè, & fiat Eclegma cum pi-
 ftillo ligneo

Vt hoc Eclegma bene conficiatur, debet radix
 Ireos in taleolis fecari, primum in aqua limpida
 ebulliri per octauam horæ partem; deindè femina
 mifceantur & parum bulliant, tum fructus & folia;
 poftquam hæc parum bullierint, poftremò adden-
 da eft Glychirifæ, & Cinamomum.

In

In colatura vt decet cum Penidijs cocta, pulueres seorsim primò trituri, & leuigati, deinde confusè mixti conijciantur, vt ex his simul vnitis omnibus, & pistillo ligneo agitatis, fiat Eclegma.

Penidia, siue Saccharum penidiorum.

℞. Sacchari albi & mundi ꝑ ij.

Infunde per noctem in quantitate aquæ dulcis & puræ, quæ sufficiat ad saccharum coöperendum, in vase terreo intus vitreato, cuius orificium amplum sit: tum bulliat in eodè vase super ignem ex prunis sine fumo, guttatim instillâdo tantillum olei Amygdalarum dulcium recenter extracti, & semper misceatur ad aquæ consumptionem. Tum gutta vna, atque altera super marmor proijciatur, & digitis experiatur, num cohæreat, vel filamenta fiant, si ita, tum ab igne reponatur, & totum super marmoreum lapidem oleo Amygdalino inunctum effundatur, & ita calidè extendatur, tum parum extensum ferro curuo, vel adunco parieti infixio impendatur, & tam diu manibus extrahatur, donec dealbetur, in fine suæ albedinis apponatur igni quamdiu traxeris; & calefiat, vt extendatur melius, & iterum adunco ferro impendatur semper trahendo, donec albescat, deinde incidatur cum forcipibus.

Verum

Verum si quis velit efficere varias formas, tunc accipiendum est amyllum album, & tere in lapide marmoreo, & extende super illum præscriptam pastam, & plica, & revolve, & fac tales formas tam cito ut inter manus non infrigidetur; his factis, impone cribro, & per horam igni appone, tunc infrigidetur, reponatur & servetur vsui.

De Tabellis.

Rotulæ, seu Tabellæ eodem fere modo fiunt, quo Morfelli, nisi quod formulas minores expectant, & per consequens cum pulueribus subtilibus conficiendæ sunt, aut similibus, quæ efformationi earum non resistunt. Proportio sacchari vulgaris est octupla; plus minus, nisi purgantes fuerint, in quibus proportio est quadrupla; hoc est specierum vni parti addendæ sunt sacchari quatuor: si Olea stillatitia (quod non raro contingit) addenda sint, ad Sacchari v. g. $\frac{3}{4}$ suffiunt Olei gr. $\frac{1}{4}$. Solent etiam Tabellæ fieri & rotulæ ex succis herbarum, florum, Fructuum, qui cum Sacchari s. q. ad debitam consistentiam excoquantur. Notandum tamen quod si succi addendi acidi sint, & saporis austeri, cum hi nullam admittant concoctionem, sola mixtione reciproca conficiendæ erunt, pro exemplo sint:

Q

Tabellæ

Tabellæ de Berberis.

℞. Sacchari purissimi ꝯj.

Incalescat ad ignem lentum cum aq. dissoluta, coctæ affunde succi Berberini ꝯij.

M. & s. a. formentur rotulæ in Hypocausto exsiccandæ : eodem modo fieri debent ex Succo,
Frambesiorum,
Citri, & similibus.

Bacilli Beckici.

℞. Pulveris Diaireos,

Specier. Diatragacanth. frig. an. ꝯij.

Pulveris Glycirhizæ ꝯß.

Sacchari candi ꝯij.

Sacchari albi turbinati ꝯj.

M. s. a. & cum Gummi Tragacanthi, aqua Rosarum soluto, fiat pasta, ex qua parentur bacilli oblongi, & tenues.

Saccharum Rosatum.

℞. Sacchari turbinati albissimi ꝯj.

Aquæ Rosar. stillat. ꝯiiij.

Coquantur in Tabellarum consistentium.

Manus

Manus Christi Perlata

Fiet si prædicto composito sub finem coctionis
immisceatur Margaritar. præparat. & subuliff. trit.

3p.

Ex his super marmor s.a. artem effusis f. Tabellæ.

Tabella Diamanna.

R̄. Sacchari lib. j.

Mannæ el. aquâ Tussilaginis dissolutæ vnc. ij.
Miscf. f. A. tabellæ.

Continentur hoc libro vary pulueres, & species
aromaticæ, secundum quas Medicus poterit varie-
tatem Tabellarum præscribere, eo fere modo, quo
supra enarravimus.

De Gelatinis.

Gelatina à colore suo & consistentia sortitum est
nomen, quæ nihil à parte rei est, nisi succus compo-
situs artificiosè inspissatus, & in scutellas effusus,
vnde quidam omnem ex fructibus succū saccharo
confectum, vt Pomorum, Ribium &c. non tam
ineptè inter Gelatinas collocant, que nos in Rob
serie locum dedimus, Gelatinas autem magis vsui
venire natas, hic paucas apposuimus.

Q 2

Gela-

Gelatina ex Cornu Cervi.

℞. Rasuræ Cornu Cervi Anglici ꝑ v j. infundantur in aq. comm. ꝑ iiiij. per 24. horas, deinde ebulliant, ad ꝑ j. & additis sacchari ꝑ ij. succi Limon. vel acidi Granator. ꝑ j. vel ꝑ ij. vel eorum loco tantundem Omphacy, vnius oui albumine cum testa agitato, & spumescente, iterum igni admoueat, ad ebullitionem vsque, exclusiue tamen, vt tantum feruescat, tunc raptim traiiciatur per colum seu manicam Hyppocratis, in quo etiam albumen oui cum testa est conquassatum, idque toties donec liquor perspicuus sit & limpidus, qui in loco frigido concreseat: & ita necessitate urgente, vel è Cranio humano Gelatina confici posset.

Nota recentia, & tenuia Cervi cornicula, vtpote succulentiora, esse præstantissima, vel saltem rasuram Anglicam; & prædictam Gelatinam pro ægrifatu, ex præscripto Medici Caryophillis, Cinamomo &c. Aromatizari posse.

Gelatina ex Cidonijs.

℞. Cidoni. cum semin. cortic. & toto q. v. incide in frusta, ebull. in aq. cõm. q. s per notabile temporis spatium idque leuiter, & sex libris huius clarificatæ decoctionis, add. sacch. albi ꝑ j. ꝑ. transcolatur-

tur cum oui albumine & testa, vti dictum est supra,
& bulliat donec Gelatinæ consistentiam acquirat.

Gelatina Carthusianorum.

℞. Carpionis, Percarum, Truttarum, Luciorum
(fluuiatiliū, non lacustrium) capitibus fissis, bene
ab omni spurcitia mundator. euisceratorum, & pa-
rum exsiccatorum ꝑ j. in segmenta diuisa ollæ fictili
vitratae imposito, cum aq. & vin. alb. gall. an. p. e.
ita vt dictus liquor 4. digitis superemineat & igni
apposito, vbi despumauit, iniice rasur. corn. Cerui
ꝑ ij. ꝑ. sal. comm. ꝑ j. coquatur donec iusculum co-
latum, expressumque ex linteo seu mantili ad ꝑ j.
redeat, quod in loco commodo concreseat, & tunc
superstantem adipem, plumâ Anseris cum iusculi
eiusdem cochlear. N. ij. in sartagine liquecat, &
addito Croci ꝑ ꝑ. cum reliquo Gelatinæ dilues cum
Cinamom. ꝑ j. sacch. alb. ꝑ ij. album. Oui vnus,
& igni impones donec feruelcat, tunc per manicam
Hypocratis, aut colum, in quo albumen oui cum
testa conuassatum est, toties traycies, donec succus
limpidus sit, & clarus, qui in patina concreseat.

De Conditis.

Sicuti Medicinæ simplices in puluerem, & spe-
cies redactæ, saccharoque aut Melle exceptæ Ele-
ctuarja, ita contic. & rad. similiter asseruatae, *Conditæ.*

℞

Quibus

Quibus hæc generalia sunt præmittenda Nempe ad illa coquenda, sartagine, pelues, cacabique ex Ære rubro præstare: spathulæ, & cochlearia lignea erunt, vel argentea, non autem Ænea vel ferrea.

Saccharum album sit ex se ipso sincerum, & purum, vel ita arte confectum, hoc est albumine ovi cum testa mundatum.

Vasa quibus imponuntur sint fictilia, vel talia saltem à quibus gratus conditorum sapor non adulteretur, & non tegantur ante totalem refrigerationem.

Miua Cidoniorum rubra.

℞. Cidonior. recenter decerptor. ab interiorib. & cortic. mundator. ꝛ v. sacch. alb. albumin. ovor. clarif. ꝛ iij aq. cōm. ꝛ vj. ebulliant lentè, spathulâ lignea satis lata continuo agitando ne amburatur, donec Cidonia rubescant, & syrupus inspissatus sit, tunc illa cocta Cidonia per patinam perforatam pistillo, aut ligneo cochleari adigantur, & predicto suo syrupo admisceantur, bulliantque ad consistentiam debitam, quæ cognosci ex eo potest, quod guttulæ aliquot quadræ impositæ, & refrigeratæ cultro, absque eo quod adherescant, auferri possint.

Notandum bene ut Miua hæc gratè rubeat, Cidonia debere esse recentissimè decerpta, non flava
sed

sed semimatura tantum: deinde vt Cidonia antequam contundantur, & trayciantur, tam diu quam possibile est coquantur, nam si post traiectionem coquatur diutius, nigrescit.

Modum condiendi Cidonia per quadras, cum parvi vsus in Medicina sint, nosque sanitati potius quam saporis gratitudini studeamus, vti & alia quam plurima gustus dumtaxat irritamenta, omittemus, eo magis quod ex iam scribendis, reliquorum omnium conditura facillimè addisci queat.

Iuglandes condita.

R. Iugland. virid. q. v. cuspide ligneo, aut acurinali quo feminæ vtuntur argenteo, secundum longitudinem, & latitudinem trans fodiantur, & in aq. comm. ad minus per tres dies macerentur, aquâ ter aut quater innovata, tunc in alia aqua ad aliqualem mollitiem decoquantur, linteo mundo, vbi exempta fuerint, exsiccentur, in foraminibus antea, vt dictum est, factis Garyophilli & Cinnamonum in longum incisum immittantur, deinde equale sacchari pondus cum pauca aqua lique scat, & adiectis iuglandibus coquantur ad debitam syrupi consistentiam.

Radi.

*Radices Helenij, Eryngij, Scorzonera,
Cichorei &c. condita.*

℞. Radic. prædict. recentium q. v. mundatas, hoc est lotas, non rasas, & in aliquot partes incisas ebulliant in aq. commun. q. s. ad mollitiem, eximantur, & prædicta decoctio, cum radic. pari pondere sacchari (si helenij fuerint, alias dimidium sufficiet) & albumine ovorum cum testa confract. trayciatur per manicam Hyppocratis, & simul cum radicibus injectis coquatur ad syrupi spissioris consistentiam.

Cortices Citri, & Aurantiorum conditi.

℞. Cortic. Citri vel Aurantior. q. v. macerentur per tres aut quatuor dies in aq. comm. quæ singulis diebus renovetur, exemptæ humectentur lixiuio claro ex communibus cineribus confecto 4. aut 5. horis, effuso lixiuio, aquâ pura laventur, & bulliant, donec emollescant, effusa calida, aspergantur frigidâ, colloquantur super vimina, aut aliud quodpiam, ita ut omnis aqua exstillet, quod reliquum illis inheret, manu exprimatur, & ita in poculo commodo bene compingantur. Tunc ex saccharo albo clarificato fiat Syrupus bene coctus, id est valde spissus, qui tepidus, compactis corticibus

cibus affundantur, ut cortices submersæ, & illo omnino contactæ sint. Aliquot diebus elabentibus Syrupus instar aquæ attenuabitur, qui ablatus iterum ad saturatum syrupum decoquatur, & affundatur, idque reiterandum toties, donec cortices saccharo totaliter impregnata, aquositate sua syrupum non amplius attenuent. Quidam in vltima vice cortices simul cum syrupo leuiter ebulliunt, quod non improbandum.

Fructus Rubi Idæi (vulgo Frambesia) *conditus*.

Rx. Sacch. optim. ʒ xx. adde aq. comm. tantillum & bulliat pene in Syrupum vsque: amoto ab igne tantundem Rubi Idæi fructus, siue Frambesy, acerbioris, & paulo vltra dimiduum maturi impone, maneatque per semi horam, postea bulliant omnia simul, donec syrupus bene consistat.

Nota hoc eodem modo condiri vuarum maiorum, vulgo *Muscadellen*, racemi integri, vti & Berberis, & Ribes, caules Lactucæ, Cerasa acida, Corni, Pyra &c. Sed gemmæ Cappar. Genistæ, Cucumeres minores, folia Dracunculi hortensis Crithmi, fabæ Turcicæ virides, Fungi &c. cum nullum aut paruum in Medicina vsum obtineant, ad Cocos potius spectare videntur, qui illa non saccharo, sed muriâ vel aceto & sale condita asservant.

R

Quod

Quod si quispiam humida condita aspernetur, eaque sicca desideret, sequetur hunc agendi modum: affundat liquidè conditis parum aquæ puræ, vt sacchari viscositas auferatur, & bulliant leuiter, tunc ex ipso feruore res confectæ eximantur, & craticulis vimineis impositæ vel solis, vel Hypocausti calore siccentur: tunc saccharū albissimum cum tantillo aquæ coquatur, donec Tabellarum fere consistentiam acquisiuit, conficienda impone, & bulliant, ab igne tamen amoueantur, antequam saccharum totaliter indurescat, eximantur confecta, & super vimineas craticulas soli, aut Hypocausto exponantur, & probè siccata conseruentur.

Pasta Regalis.

℞. Pulpæ Perdiciis ℥ iij.

Pulpæ pulli gallin. aut Capi ℥ ij.

Grana Pini,

Pistacear.

Amygd. dulc. mund. an. ℥ β.

Macerentur per 24. horas in aq. ros. q. s. tunc adde

Passular. ab acin. mund. ℥ β.

Cinamomi ℥ ij.

Sem. Maluæ,

Papaueris albi an. ℥ j.

Gomm. Tragacan

Sem. Melon. an ℥ β.

Sacch.

Sacch. alb. in aqu. Ros. dissolut. ꝑ x. f. s. a. boli,
 aut panes dulciarij cuiusuis figuræ, sensim exsiccan-
 di, & auri folijs obducendi, vti Morselli solent, qui
 ex omni genere medicamenti fieri possunt, dum-
 modo non respuat cum soluto saccharo commif-
 ceri, & in placentam indurari: fieri ergo possunt ex,
 semine minutiore, conservis, pulueribus & spe-
 ciebus, extractis, &c.

Vinum Hyppocraticum.

℞. Sacchar. optim. minutim concis. ꝑ j.
 Cinamom. select. ꝑ j.
 Zinziberis ꝑ ij.

Contundantur Aromata sola, & tunc simul cum
 Sacch. in vas stanneum, aut figulinum conijciun-
 tur, & affunduntur vinalbi, aut rubelli generosi
 ꝑ iij.

Hæc omnia bene mixta vas continens bene
 regitur, ponitur in camini angulo per nocte, mane
 adiecto lactis cochleare vnico, vt limpidius evadat
 quater vel quinquies per manicam Hyppocratis,
 aut colum transfunde.

Saccharacea & Tragemata.

Quæ vbique obuia venduntur qualia sunt
 Semen Anisi,

R 2

Corian-

Coriandri,
 Carui,
 Cumini,
 Fœniculi dulcis,
 Santolinæ seu contra vermes,
 Item fructus vt amygdalæ,
 Pinei,
 Pistacia &c.

Cum in hac vrbe ad Pharmacopolas non spectent, sed vulgariter in pluribus officinis crustulâ sacchari vendantur obducta, conficere nō docemus.

TRACTATUS QUINTVS

De Electuarijs, Speciebus, & Pulueribus Purgantibus.

Innumeræ ferè sunt apud Authores Cathartico-
 rum Compositorum descriptiones, multiplex
 forma, multusque parandi modus: quæ omnia tra-
 dere, non solum superfluum, sed & Medicis, Phar-
 macopolis, ægrotis, & Reipublicæ nociuum. Ex
 his selectiora, præstantiora, & vsu maxime proba-
 ta damus: atque ea, in Electuary liquidi, vel solidi,
 & Pulverum siue Specierum formâ.

Electua-